

**СИНДИКАТ УДРУЖЕНИХ РАДНИКА
ЕНЕРГЕТИКЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
ОДБОР СИНДИКАТА ЕЛЕКТРОПРИВРЕДЕ
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Број: 100/20

Дана: 23.04.2020. године

Управи Мјешовитог холдинга „Електропривреде Републике Српске“

e-mail: bpetrovic@ers.ba

bgrubac@es.ba

vkronic@ers.ba

Управи предузећа ЗП „Хидроелектране на Врбасу“

e-mail: g.milanovic@henavrbasu.com

s.zeljko@henavrbasu.com

m.jovanovic@henavrbasu.com

v.jaric@henavrbasu.com

Предсједник С.О. ЗП „Хидроелектране на Врбасу“

Email: nikolaculic1966@gmail.com

Предмет: Позив на примену важећег Колективног уговора

Дописом Синдикалне организације ЗП „Хидроелектране на Врбасу“ а.д. Мркоњић – Град од 22.04.2020. године обавештен сам о ускраћивању права радника по основу рада, установљених Колективним уговором на тај начин што за мартовску плату за 2020. годину Управа ЗП „Хе на Врбасу“ није обрачунала *изузетан допринос* радницима који су на то имали право.

Оваква пракса није јединствен случај. Зато сматрам да је потребно да Вам се као Предсједник Синдиката обратим ради остваривања и заштите права радника гарантованих Законом.

Наиме, Законом о раду Републике Српске (Службени гласник Републике Српске број: 1/16 и 66/2018) у одредби члана 1 тач. 4 прописује се да се права, обавезе и одговорности из радног односа уређују и колективним уговором, а правилником о раду и уговором о раду само када је то овим законом одређено.

Колективни уговор Мјешовитог холдинга “Електропривреда Републике Српске” између Синдиката и Послодавца закључен је септембра 2017. године на период од три године.

Одредбом члана 3 Закона прописано је да се Колективним уговором закљученим између синдиката и послодавца у складу са законом уређују права, обавезе и одговорности из радног односа, начин и поступак њиховог остваривања и међусобни односи учесника колективног уговора.

Чланом 17 Закона је прописано да је Послодавац дужан да информише раднике, односно њихове представнике о правима, дужностима и одговорностима из овог закона и колективног уговора, **о условима за утврђивање плата, платама итд.**

Чланом 123 Закона је прописано да су елементи за одређивање плате из става 1. овог члана коефицијенти сложености посла и цијена рада, **уколико законом и колективним уговором није другачије уређено.**

Чланом 124 ст. 1 Закона прописано је да се плата из члана 123. овог закона увећава се 0,3% за сваку годину радног стажа, уколико другим законом, **колективним актом** или уговором о раду није другачије одређено. Одредбом става 2 прописано је да се поред увећања из става 1. овог члана, плата радника у складу са општим актом и уговором о раду увећава по основу отежаних услова рада, прековременог рада, рада ноћу, рада празником и другим данима у које се по закону не ради. Одредбом става 3 истог члана прописано је да се **општим актом и уговором о раду могу утврдити и други случајеви у којима радник има право на увећање плате.**

Одредбом члана 81 Колективног уговора прописани су основи по којима се плата радника може увећати. Тачком 8 прописано је да се плата увећава **по основу изузетног доприноса радника укупном пословном резултату и развоју Послодавца, до 7%. Појам „изузетан допринос“ у смислу ове тачке Послодавац ће уредити посебним актом.**

Из цитиране одредбе Колективног уговора недвосмислено је право радника на увећање плате по основу **изузетног доприноса** као посебне категорије. Начин обрачуна **изузетног доприноса** је готово идентичном методом успостављен на нивоима свих зависних предузећа, тако што је дефинисано да се **процент за изузетан допринос израчунава тако да се коефицијент 01,75 помножи са годинама радног стажа (ЗП „ХЕ на Врбасу“, ЗП „Електродистрибуција“ а.д. Пале идр.).**

Категорија изузетан допринос која представља основ за увећање плате запослених је установљена колективним уговором који је на правној снази. Укидањем обрачуна увећања плате по овом основу директно је кршење одредаба важећег Колективног уговора и консеквенто права радника из радних односа гарантованих Колективним уговором, Законом и Уставом као највишим правним актом.

Као Предсједник овом приликом основано указујем на незакониту и правно неутемељену одлуку пословодства о начину обрачуна зараде за март 2020. године, јер се тиме подрива принцип правне сигурности и заштите већ стечених права и оштећују радници.

Циљ Синдикалне организације је да, између осталог, обезбеди и очува извјесност, сигурност и предвидивост у погледу плата и осталих права која проистичу из радног односа уз примену важећих прописа и на тај начин заштити права радника.

Одредбом члана 245 Закона о раду прописано је: *Општи и посебни колективни уговори непосредно се примјењују и обавезују све послодавце који су у вријеме закључивања колективног уговора чланови удружења послодаваца учесника колективног уговора.*

(2) Колективни уговор из става 1. овог члана обавезује и послодавце који су накнадно постали чланови удружења послодаваца, учесника колективног уговора.

(3) Колективни уговор обавезује послодавце из ст. 1. и 2. овог члана шест мјесеци након иступања из удружења послодаваца учесника колективног уговора.

Доношење акта под називом „Ванредне мјере и смјернице за ублажавање последица на нивоу МХЕРС проузроковане појавом пандемије Корона вируса“ представља механизам којим се појава пандемије злоупотребљава у сврху кршења права радника установљених Колективним уговором. Непоштовањем права из важећег Колективног уговора крше се и одредбе Посебног колективног уговора.

Овим путем од Вас захтевам да се исправи учињена грешка приликом обрачуна мартовске плате на начин да исту грешку исправите приликом обрачуна априлске плате, јер уколико то не учините Синдикат ће интересе радника заштити кроз разне облике синдикалне борбе, укључујући и обраћање судским и инспекцијском органима.

Као што вам је познато, одредбом члана 263 ст. 1 Закона о раду прописано је да надзор над поштовањем овог закона, других прописа о радним односима, колективних уговора и правилника о раду, којима се уређују права, обавезе и одговорности запослених врши Републичка управа за инспекцијске послове, посредством надлежних републичких инспектора и инспектора у јединицама локалне самоуправе. Одредбом члана 264 ст.1 тач. 29 прописано је да ће се новачном казном у износу од 2.000 КМ до 12.000 КМ казнити за прекршај послодавац: ако раднику ускрати или смањи плату или накнаду плате која му припада по закону, колективном уговору, правилнику о раду и уговору о раду или их не исплати у прописаним роковима (чл. 120. и 126. овог закона);

У нади да ће руководство Послодавца приликом даљег одлучивања примењивати важећи Колективни уговор који је на снази уз поштовање елементарних постулата права прописаних Уставом РС и њеним законима како бисмо имали правноваљану и на закону и Уставу утемељену одлуку, очекујем да ћете предузети потребне радње и отклонити проузроковану штету радницима и да ћете о истим радњама обавестити овај Синдикат.

С поштовањем,

ДОСТАВЉЕНО:

1. Наслову
2. Предсједнику СУРЕРС-а
3. Чланови Одбора синдиката ЕРС-а
4. Предсједница Актива жена и младих синдиката ЕРС-а
5. Огласне плоче по З.П. 3 х
6. Архива Одбора синдиката ЕРС-а
7. Сајт Одбора синдиката ЕРС-а

ПРЕДСЈЕДНИК
ОДБОРА СИНДИКАТА ЕРС-а

Зоран Мићановић, дипл.инж.руд.

